W. Wojnicki

N^RO 246.

KURJER POLSKI

WARSZAWA
Poniedziałek dnia 16 Sierpnia r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

Do dnia 4 sierpnia było w Busku kąpiących się 181. dodawszy do tego osoby do towarzyszenia tylko chorym przybyłe, i służących, wyniesie ogólna liczba przybyłych do 500. Stancje są droższe, niż w latach zeszłych; stawiają nowe domy z gliny. Coraz bardziéj daje się uczuwać potrzeba formalnych łazienek. Co niedziela bywają w Busku bale, na które zjeżdżają się damy i kawalerowie okoliczni, oraz miejscowi niereumatyczni. Dnia 4 sierpnia przybyli tam aktorowie z Kielc i zaraz nazajutrz czémprędzéj zaczęto dla nich wyporządzać... owczarnię obszerną, w któréj wkrótce ma być dana reprezentacja. Widziano tam także skoczków, ale raz pokazawszy swoje sztuki więcéj nie pokazywali swoich niezręczności. Przy dawnym klasztorze urządzono do spaceru dwa ogrody; są one napełnione wieczorami mnóstwem dam. Jak u innych wód, tak i w Busku widzieć można berety, kapelusze, szale, szaliki i różne stroje. Nie widać biédy, chociaż wiemy, że jest powszechna.

Kommissja rządowa spraw wewnętrznych i policji. W skutek rozporządzenia JW. prezydującego w radzie administracyjnéj z dnia 4 b. m. Nru 22,189, podaje niniejszém do wiadomości, iż rząd pruski odwołał ostatecznie wszelkie środki prohibicyjne, zarządzone w Starych Prusach i w Wielkiem X. Poznań. na różne przedmioty z królestwa polskiego wprowadzane, z wyjątkiem jednakże co do wołów z Podola przychodzących. Takież samo odwołanie zostało ogłoszoném przez rząd pruski na granicy Szląska; dla grassującéj jednak dotąd zarazy na bydło w Galicji i w Węgrzech, skóry, rogi i łoje przy wniyściu do Szląska podlegać mają oczyszczeniu. — W Warszawie, d. 12 sierpnia 1830 r. — Minister prezydujący (podpisano) T. *Mostowski*. Za Sekr. Jen. (podpisano) *Kossowski*.

Śpiew na Tema Szwajcarskie der Schweizerbue skomponowany przez Pana Pixis, śpiewany w Teatrze Narodowym przez Pannę Henrjette Sontag, ułożony z towarzyszeniem gitary przez J. Rywackiego, wyszedł w składzie muzyki J. Klukowskiego; cena złp. 1.

(A. n.) Zygmunt Edwin Gordaszewski zajmuje się w tym czasie wykończeniem dzieła *O domowém wychowaniu młodzieży*. Pismo to, którego prenumerata po niejakim czasie ogłoszoną zostanie, ile jest ciekawem dla swojéj oryginalności, tyle jest ważném przez zastosowanie planu edukacji do zwyczajów i charakteru naszego narodu.—

Dla ubogiéj wdowy za Mokotowskiemi rogatkami, nadesłano jeszcze d. 14 b. m. do drukarni A. Gałęzow: 1) bezimiennie złp. 6 gr. 20, 2) od Wgo M. 10 złp., 3) od Wgo S. 20 złp., 4) od Wgo R. 26 złp. gr. 20., 5) od Wgo N. 32. 4 złp. Dnia 15 bezimiennie złp. 40.

Podług przepowiedań *meteorologa wiejskiego* wielkie ciepło i pogoda, rzadko dészczami przerywana, trwać będą aż do 19 b. m. Od dnia 20 do 30 b. m. dészcze będą częstszemi i obfitszemi.

W dniu 26 sierpnia r. b. o godzinie 10 zrana w trybunale cywilnym województwa Mazowieckiego, odbędzie się licytacja i ostateczne przysądzenie nieruchomości przy ulicy Piwnéj pod liczbą 109 położonéj, składającéj się z domu murowanego o trzech piętrach i oficyny murowanéj na subhastacją wystawionéj, czyniącéj znaczne dochody. Licytacja zaczynać się będzie od summy 17,000 złp.; zbiór objaśnień i warunki licytacyjne przejrzyć można u W. Podbielskiego pisarza trybunału i Masłowskiego Patrona.

(Art. nade.) Kto czuje ile wszelkie uczucia dzieci przenoszą się na rodziców, ile ich osobiste szczęście złożone jest w szczęściu potomstwa, ten godnie potrafi ocenić ile nas uszczęśliwił W. Martini bandażysta nowo do

naszéj stolicy przybyły, który przez biegłość w swéj sztuce i przykładną troskliwość, w 2 miesiącach córkę naszą przez lat 15 wskutku upadku a ztąd skurczeniu nogi dotkliwie cierpiącą, po tylu bezskutecznych staraniach do tego stanu zdrowia doprowadził, iż o swojéj mocy bezpiecznie, bez pomocy kuli lub jakiéj podpory, postępować może. Szanowny mężu! dzięki ci składają szczęśliwi rodzice, które wdzięczność na nich wkłada, przyjmij je jako dowód szacunku i uwielbienia, które nigdy dla ciebie w sercach ich nie wygasną.

J. E. Sztejnbokowie.

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś: Antoni i Antosia, Suknie pożyczane, i Los na loterją.

Dziś zrana ciepła stopni 15. — Wczoraj w połud. 24

Wiadomości Zagraniczne.

Gazeta berlińska czyniąc rozmaite porównania statystyczne, tyczące się ludności w królestwie pruskiém, wykazuje, że do W. X. Poznańskiego wynosi się z rejencji lignickiéj wielu mieszkańców.

Radca honorowy Danaurow, znajdujący się przy kancellarji J. C. M. N. Cesarzewicza, oraz radca honorowy, zostający w kancellarji r. r. tajnego senatora Nowosilcowa, Ignacy Bobiatyński, mianowani zostali assesorami kolegjalnemi.

Jenerał Lafayette wydał rozporządzenie do wszystkich szefów legjonów, aby przedsięwzięli środki ku utrzymaniu publicznéj spokojności.

Donoszą z Wenecji, że wkrótce to miasto przestanie być wyspą, gdyż towarzystwo spekulantów podjęło się wystawić most na pół mili długi, który połączy domy z brzegiem stałym; za to będzie pobierało mostowe przez lat 30.

Xiąże Orleanu zniósł wyroki i umorzył processa w sprawach o przestępstwa druku i mianował prokuratorami przy sądach, sławnych adkatów Bernard i Barthe, a sekretarzem jeneralnym w ministerjum sprawiedliwości adwokata Merilhe.

Dnia 31 lipca panowało w Lugdunie wielkie zaburzenie od 6 godziny zrana do 4 po południu. Zapewniono mieszkańców że gwardja miejska będzie uorganizowana. Wojsko powróciło do koszar i spokojność przywrócona.

Donoszą z Normandji, że po drodze spotykać można liczne oddziały gwardji narodowéj, spieszące do Paryża.

Hussein, exdej algiérski i Boliwar spodziewani są w Paryżu.

Do Tulonu przybyło już 5 miljonów fr. z owego wielkiego skarbu algiérskiego. Z Paryża odszedł rozkaz, aby cały skarb oddany był tylko za kwitem teraźniejszego rządu.

Xiąże Orleanu mianował jenerała Lamarque dowódzcą zachodnich departamentów francuzkich od Pireneów do Morbihan. Xiąże ten przeznaczył 100,000 fr. na wsparcie rodzin pozostałych po poległych i rannych; baron Rotszyld przeznaczył na ten cel 15,000 fr.; bankier Fould 10,000 fr., do bióra Konstytucjonisty wpłynęło 32,000 fr., notarjusze paryscy dali 10,000 fr.

Słychać, że hr. Bourmont w Neapolu na ląd wysiądzie.

Jak dalece umysły są wzburzone, o ile niezgoda między zwycięzkiem stronnictwem panująca ciągłemi zagraża burzami, dowodzą następujące opinie różnych dzienników.

La Tribune. Cóż ma izba dep. rządzić losami Francji? Wybrano ją ażeby radziła o budżecie i kilku prawach; ale zkądże ma narzucać nam formę rządu, lub panującego? To zlecenie powinno należéć do nowych reprezentantów, jedynie w tym celu wybranych, i wybranych przez wszystkich obywateli. Projektowanie przez deputowawych formy rządu nazywa karygodną myślą. Żartuje sobie z nich, że im tylko *na pogadankę* o tych rzeczach schodzić się wolno. Nie chce ażeby lub z królem, lub z jego krewnym traktowano.

Le Globe. Czyli xiąże Orleanu jest królem?

Nie. — Jeżeli nim będzie, to pod warunkami, jakie mu przepiszemy. Jeżeli je złamie, to zniknie.

Courier francais. Że xięcia Orleanu przywołano tymczasem do rządu, to dobrze; ale co do izby deputowanych, téj żądania są niezmiernie skromne i aż za nadto. Stare nałogi nią kierują; zniesienie niepewności w tłómaczeniu konstytucji, usunięcie kilku nadużyć — otóż ideał tych szanownych mężów! Albożeśmy to dla tego powstali, by mieć rząd z lewéj strony, lub z lewego centrum?

Dziennik rozpraw raz oddaje całą władzę w ręce izb, a drugi raz obstaje przy teraźniejszéj konstytucji.

Le Temps. Nie uznaje konstytucji; chce znieść inicjatiwę królewską i izbę parów.

Le National tylko dla tego nie chce rzeczypospolitéj, że to jeszcze zawcześnie dla Francuzów, i obce mocarstwa na to nie zezwolą. Zresztą koniecznie pragnie zmiany dynastji.

Dnia 2 b. m. śpiewano na kilku teatrach *hymn Marsylczyków*, znany z czasów przeszłéj rewolucji.

Między ministrami stanu mają być wybrani *mówcy rządowi*, którzy otrzymają zlecenie popierać w izbach projekta rządowe.

Kurjer franc. donosi że w wielu miastach departamentów zachodnich i południowych jeszcze władze królewskie rządzą i lud nie przyjął trójkorowéj kokardy.

Dnia 30 lipca o godzinie 1 z południa więźnie zamknięci w więzieniu *La Force* chcieli się uwolnić. Gdy na pierwsze wezwanie aby odstąpili od zamiaru, nie byli posłuszni, przywołano na pomoc oddział 5 pułku linjowego, który się znajdował na straży, przyczém jednąk jeden z więźniów poległ, a trzech było ranionych.

Xiąże Polignac miał przybyć do Altony.

W czasie zagajenia izb w Paryżu d. 3 sierpnia przez X. Orleanu znajdowało się 240 deputowanych i około 60 parów. Tron i lilje przybrane były w trójkolorowe chorągwie. Obok tronu było miejsce dla Xięcia Orleanu, a z drugiéj strony dla Xięcia Nemours. Wszyscy deputowani i parowie byli w czarnych, albo granatowych frakach. Pozdrowiwszy zgromadzenie, nakrył Xiąże Orleans głowę i z miejsca swego powiedział mowę, w któréj oświadczył, że przybył do Paryża, ażeby utrzymać panowanie praw, i zabezpieczyć ich trwałość. Wezwał zarazem pomocy izby dla rozwinięcia obowiązujących instytucji i zwrócił uwagę izb na potrzebę organizacji gwardji narodowéj, zaprowadzenia sądów przysięgłych w sprawach o przestępstwa druku, i utworzenia rad departamentowych i municypalnych, a nadewszystko na art. 14 konstytucji. Uwiadowił w końcu, że przełoży izbie akt abdykacji króla na osobę xięcia Angouleme, a tego, na osobę xięcia Bordeaux. Po skończonéj mowie rozległy się w sali okrzyki. Xiąże powrócił z synem w tym samym porządku, w jakim przybył.

Tymczasowie i nim prawo w téj mierze wyrzeknie, intytulacje wyroków i klauzule exekucyjne w aktach sądowych będą następujące: "Ludwik Filip Orleans, xiąże Orleans, jeneralny namiestnik królestwa, wszystkim, którzy to czytać będą nasze pozdrowienie.,,

Prezesem izby parów mianowany baron Pasquier.

Synowie xięcia Orleanu xiążęta Chartres i Nemours upoważnieni są przez ojca do zasiadania w teraźniejszéj izbie parów.

Xiąże mianował marszałka Jourdan tymczasowym kommissarzem w wydziale spraw zagranicznych, barona Bignon tymczasowym kommissarzem w wydziale wychowania publicznego, P. Tupinier tymczasowym kommissarzem w wydziale marynarki, z poleceniem, ażeby pracował spólnie z tymczasowym kommissarzem wydziału skarbowego. Zmienił także xiąże Orleanu wielu prefektów.

Przez telegraf otrzymano wiadomość, że w Marsylji i Tulonie zatknięto chorągiew trójkolorową.

W Havre dostarczali obywatelom broni kapitanowie amerykańscy.

W Nantes, w Wandei zaszły bitwy, w których wielu ludzi utraciło życie.

Gwardja konna, dawniéj królewska przypięła już w Paryżu kokardy trojkolorowe i pełni służbę.

Wielu Izraelitów poległo w czasie ostatnich rozruchów paryzkich.

Teatr Vaudeville nazwał się teatrem narodowym.

Słychać, że król francuzki nie przyjął w Rambouillet deputacji, wysłanéj dla towarzyszenia mu do granicy. Do koła Rambouillet stoi do 40,000 gwardji narodowéj. Jest już niezawodna wiadomość, że król wyjechał z rodziną ną swoja z Rambouillet do Chartres.

Przed odjazdem swoim z Rambouillet, mianował król francuzki xięciaOrleanu namiestnikiem swoim, i odwołał postanowienia z dnia 25 lipca.

Wszystkie klejnoty koronne pozostały w Rambouillet; jenerał Maison przywiózł je do Paryża.

Składki w Anglji na rzecz rodzin, pozostałych po poległych w Paryżu podczas rozruchów powiększają się codziennie. P. Burdett przysłał na ten cel na ręce P. Lafayette 100 gwineów.

Hr. Bourmont miał już przybyć do Paryża.

OBWIESZCZENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO

przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

(707) Młodzieniec w wieku lat 14 do 17 dobréj konduity może być umieszczony na Aplikanta w Handlu tu w Warszawie; dowiedzieć się może w Biórze Informacyjném.

(708) Żądana jest pożyczka 20 do 30,000 złp. na dobra położone o mil 3 od Warszawy a to pod korzystnemi warunkami; właściciel chcący takowy umieścić, raczy przesłać swój Adres do Bióra Informacyjnego.

(681) Ktoby miał do wydzierżawienia Kolonją lub Wioskę nie wielką w bliskości Warszawy z sprzętami i inwentarzem potrzebnym teraz lub od przyszłego S. Jana, zechce przesłać swój Adres do Bióra Infor.

(659) Osoba która dawniéj była za Pannę u Dworu a teraz zarządza gospodarstwem w bardzo znacznym domu w Warszawie, życzy przyjąć podobny obowiązek; dalsza wiadomość w Biórze Infor.

(557) Potrzebny jest Lokal porządny na dole, składający się z 5 lub 6 Pokoi, i jeżeli można ze Sklepem od frontu i z Ogrodkiem, a to od Wielkiéj Nocy roku przyszłego; właściciel mający takowy lokal do wynajęcia w żądanym czasie, raczy o tém zawiadomić Bióro Infor.

(713) Potrzebny jest do pewnego wojewódzkiego miasta FRANCUZ rodowity w pewnym wieku, któremuby można powierzyć moralne prowadzenie dwóch młodych dzieci, uczęszczających do szkół tamtejszych, któren ma posiadać doskonale swój ojczysty język, a nadewszystko miéć rekomendacje moralnego postępowania. Tenże będzie mógł dawać lekcje prywatne na swoję korzyść w godzinach szkolnych; życzący przyjąć podobny obowiązek zgłosić się zechce do Bióra Informacyjnego.

(711) Jest do sprzedania pare set korcy żyta pięknego, którego próby widziéć można każdego dnia jako téż i o cenę ułożyć się można w Biórze Informacyjném.

Młodzieniec dokładnie znający *sztukę destylacji*, bo się jéj uczył od samego Pistorjusza, który ma swą gorzelnię niedaleko Berlina w Weissensee, a browar w samym Berlinie, życzy przyjąć obowiązki *rządcy gorzelni, lub browaru.* Panowie, którzyby z nim w układ wnijść chcieli, raczą mu uczynić swoje propozycje adresując franco do Potsdamu, Hodits-Strasse N. 8 do P. de Schönholtz, jeśli być może przed 1 października.

Kilkaset korcy WAPNA niegaszonego, tudzież materjały do dwóch młynów garbarskich przysposobione, należące do pozostałości po ś. p. Pawle Grabowskim, sprzedane zostaną w dniu 19 sierpnia r. b., to jest we Czwartek o godz. 4 po południu na przedmieściu Pradze przy ulicy Szerokiéj pod liczbą 51, w kontynuacji dalszéj wyprzedaży wyżéj wzmiankowanych pozostałości. — W Warszawie d. 13 sierpnia 1830 r. — (Podp.) Jan Felix *Wilski* rejent.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKIEJ POD N. 616